

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 7:05, leidžiasi 4:20.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Gruodžio-December 8 d., 1970 m.

Kaina 10c

288

PASIRASĖ VOKIETIJOS - LENKIJOS SUTARTI

BRAZINSKŲ KLAUSIMAS VLIKO SEIME

Prašo Kalėdų sveikinimų išlaidas
siųsti Brazinskių gynybos fondui

ČIKAGA. — Praėjusį savaitgalį Čikagoje įvykęs Vliko seimas svarstė ir Turkijoje laikomų, iš Sovietų Sąjungos pabėgusių dviejų lietuvių Brazinskių reikalus. Nelaimingas Simo Kudirkos sugrąžinimas sovietams Amerikos teritoriniuose vandenyse ir po to sekę lietuvių protestai kiek pastūmė į šalį Brazinskių bylą, tačiau Vlikas jos nepamiršo.

Iš valdybos narių pasisakymų paaiškėjo, kad Brazinskių byloje sovietai deda milžiniškas pastangas. Istanbule ir Ankaroje lankosi žymūs sovietų advokatai. Jau buvo į Turkiją atvežti lėktuvo pagrobimo metu žuvusių stiuardės tėvai. Turkijoje lankėsi ir sužeistų rusų pilotų žmonos ir vaikai. Veikiama visais frontais. Kremlius, negalėdamas į savo nagus pagriebti pabėgusių Brazinskių, dabar daro pastangas, kad jie būtų už savo "nusikaltimus" kuo sunkiausiomis bausmėmis nubauti pačioje Turkijoje.

Pradinis Vliko planas buvo nusamdyti tarptautinės teisės žinovą, garsų advokatą Prancūzijoje ar Belgijoje. Kartu su juo dirbtų aukštos kvalifikacijos turkų advokatai, nepasizymėję savo prososietinėmis nuotakomis. Šitokiai gynybai suorganizuoti dar nėra per vėlu, tačiau visas klausimas priklausys nuo Vliko lėšų. Nors išievojus lietuvių gan dosniai atsiliepė ir aukų šiam reikalui vėjų, tačiau jis galėtų duoti geresnių rezultatų.

Vliko seimo diskusijų metu vienas dalyvis pasiūlė visuomenės prašyti, kad Kalėdų sveikinimų išlaidos būtų pasaukotos Brazinskių bylos gynybai organizuoti. Šiam reikalui reikėtų gan didelės sumos pinigų. Visuomenė Amerikoje šiam reikalui aukoja per Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri šias aukas perduos Vlikui, o kitų kraštų lietuviai siunčia pinigus tiesiai Tautos Fondui.

Brazilijoje išėjęs žurnalas "Fatos e Fotos" lapkričio 5 d. numeryje rašo apie Brazinskių pabėgimą ir duoda kelis naujus faktus. Straipsnyje nurodoma, kad anksčiau lėktuvų grobimai vykdavo iš vakarų kraštų į komunistinius, ypač į Kubą. Dabar atėjusi eilė ir sovietų lėktuvams. Straipsnyje Brazinskių vadina Lietuvos piliečiais. Lėktuvas, vairuojamas sužeistų rusų pilotų, Turkijoje turėjęs sunkumų nusileisti ir vos nepatekęs į jūrą. Žurnalas pakartojo jau kitur minėtą tėvo Brazinskio pareiškimą, kad jis noris, kad jo sūnus mokslus gautų laisvame pasaulyje. Senasis Brazinskis pridėjęs, kad geriau eis mirti laisvėje, negu grįžti į U. S. S. R.

Sabotažo veiksmai

LINDEN, N. J. — Sprogimas ir gaisras Humble Oil valykloje ir gazoninio sandėliuose padarė daug milijonų dol. nuostolių ir sužeidė 36 asmenis. Policija turi žinių, kad virs valyklos prieš sprogimą skraidė lėktuvas ar helikopteris.

Policija telefonu buvo įspėta Lindene, kad sprogimas įvyks ir kad jį bus daugiau. Iš telefoninio pareiškimų, galima spėti, kad sprogimas buvo subotažo veiksmas. New Yorko radijo stotis naktį gavo pranešimą iš Jungtinio Revoliucinio Socialistų Fronto, kuris pareiškė, kad

IS VISO PASAULIO

RIO DE JANEIRO. — Brazilijoje teroristai pagrobė šveicarijos ambasadorių Giovanni Enrico Bucherį ir peršovė jį saugojusį brazilų saugumo valdininką. Dar nežinia, ko komunistai reikalauja už diplomato paleidimą.

BALTIMORE. — Buvusio prezidento Johnsono brolis pareiškė, kad galimas daiktas, jog LB Johnsonas vėl kandidatuos į prezidento vietą 1972 metų rinkimuose, nes demokratams neturi geresnio kandidato.

BEIRUTAS. — Iš Jordano pranešama, kad ten vėl prasidėjo smarkios kovos tarp kariuomenės ir Palestinos partizanų. Šie užvakar puolė kelias Jordano policijos stotis Ammane ir Jaraše. Jordano artilerija atidarė ugnį į palestiniečių stovyklą. Jordano karalius šią savaitę atvyksta į Ameriką prašyti paramos.

PHNOM PENHAS. — Komunistai vėl padarė Kambodijos kariuomenei didelių nuostolių Amerikos didieji bombonešiai puolė Kambodijoje esančius komunistų tiekimo kelius.

NEW YORKAS. — Šeštadienio New York Times įdėjo du įdomius laiškus. Viena — "Subjection of Baltic Nations" rašyta Juta Virtman ir Oleh Fedyšino, kuris pasakoja panašiu būdu, kaip Kudirka, pats pasprukęs iš sovietų rankų. Jis buvęs laimingesnis, nes Amerikos MP jo tuo metu neišdavė. Fedyšiną sako, kad sovietų valdžia įtikintų pasaulį, kad Stalino dienos pasibaigė, jeigu nubaustytuos savo politinius komisarų, kurie išsivežė lietuvių jūrininką ir leistų jam išvažiuoti. Virtman sako, kad paskutiniai įvykiai su lietuvių pabėgusiais ir Turkiją ir su Kudirka yra tik dramatiški 25 metų situacijos rezultatai. Sovietai veda Baltijos valstybėse planuotą demoralizaciją ir vakarų tyla tik padeda sovietams naikinti baltų tautinę sąmonę.

ČIKAGA. — "Chicago Tribune" vedamajame šeštadienį reikalauja, kad vyriausybė nustatytų aiškias gaires politiniams pabėgėliams priimti. Tokias gaires reikia nustatyti ne laukiant kol kas sulaužys Amerikos principus.

ČIKAGA. — Meras Daley negalėjo dalyvauti lietuvių demonstracijoje, nes tą dieną buvo jo sūnas William Daley vestuvės. Jis vedė lietuvių Loretta Margaritą Aukstik, iš Bridgeporto kolonijos. Santuoka įvyko lietuvių šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

sprogimas buvo grupės darbas ir tokių sprogimų bus daugiau, kol bus paleista Angela Davis, suimta komunistė, ir kiti politiniai kaliniai.

Vaidzai iš pošvyno nusiaubto Pakistano. Ryžių derlius buvo beveik visas sunaikintas ir apie 500,000 žmonių neturi maisto. Juos teks kitiems maitinti metus laiko. Salose, kurias praėjo audra, yra apie 200,000 našlaičių, kuriuos turės pasirūpinti Pakistano vyriausybė.

AMERIKIEČIŲ ORGANIZACIJA PAGERBĖ LIETUVIŲ JŪRININKĄ

Ryšium su jūrininko Simo Kudirkos išdavimu sovietams Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis kasdien gauna daugybę užuojautos pareiškimų, kurie ateina telefonais, laiškais ir net asmeniniais vizitais.

Jau keturiasdešimt metų New York'e veikianti amerikiečių organizacija National Economic Council pakvietė p. Simutį su žmona būti tos organizacijos metinio suvažiavimo banketo svečiais kur buvo prisimintas ir pagerbtas laisvės siekė lietuvis jūrininkas Simas Kudirka.

Banketas įvyko gruodžio 3 d. Park Sheraton Hotel, kuriame pagrindiniais kalbėtojais buvo senatorius Strom Thurmond, kongresmanas John R. Rarick ir taipgi kalbėjo dr. Alfred Lilienthal bei pulkininkas Willard F. Rockwell. Tarpe dalyvių buvo kairiųjų šalių diplomatai, o kairiečių delegacijos prie J. Tautai nariai net atskirą stalą užpildė.

Baigiantis banketui pirmininkaujantis David Heaphy išreiškė didelį susirūpinimą ryšium su tuo, kad šis laisvės krasas atmetė lietuvių jūrininko Simo Kudirkos laisvės prašymą ir pakvietė banketo dalyvius atsisakyti ir susikaupimo momente pasimelsti už lietuvių jūrininko likimą. Po to buvo pakviestas Lietuvos gen. konsulas Simutis pasakoti apie lietuvių pastangas atgauti laisvę, kuris penkiolikos minučių žodyje papasakojo apie Lietuvos praeitį, okupaciją ir laisvės kovas. Konsulo kalba dalyvių buvo sutikta šiltais plojimai, o kongresmanas Rarick papasakojo, kad jis lietuvių gerai žinąs ir visada remiąs jų pastangas atkreipti dėmesį į nelaimingą savo kilmės krašto likimą.

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono spaudos konferencija įvyks ketvirtadienį.

Vizitas Austrijoje

Spalio mėn. pabaigoje Austrijoje viešėjo Lietuvos Aukšč. Tarybos delegacija, vadovaujama Kauno Polittechnikos instituto rektoriaus prof. M. Martynaičio. Siekiama megzti Lietuvos ir austrų, Salzburgo miesto žemės kultūrinius ryšius. Numatyta kitais metais pasikeisti parodomis, sportinėmis delegacijomis bei liaudies dainų ir šokių ansambliais. (E)

◆ Pakistane vakar vyko parlamento rinkimai po 19 mėnesių armijos valdymo.

Britanijos aristokratas, Kento kunigaikštis yra karininkas, vadovaujantis Kipro saloje esančiam Karaliskam škotų daliniui.

VELIAUSIOS ŽINIOS

◆ Simo Kudirkos byloje valstybės departamentas pareiškė, kad Pakrančių Sargybos administracija pasielgė savo nuožūrą, atidnodamas pabėgusių lietuvių rusams. Transporto departamentas kaltina valstybės departamentą, kad tas nedavė nurodymų, kaip pasiegti. Baltieji Rūmai pareiškė, kad nebuvo laikytasi nustatytų taisyklių.

◆ Vakar suėjo 29 metai nuo dienos, kada japonai staiga puolė Pearl Harbor uostą Havajuose. Veteranų organizacijos padėjo vainikus žuvusiems pagerbti. Veteranų centras paskelbė, kad šiuo metu Amerikoje yra 6 kartus daugiau veteranų, negu jų buvo prieš 29 m.

◆ Automobilijų darbo unija UAW atidėjo streiką prieš Fordo bendrovę. Streikas turėjo prasidėti vakar vidurnaktį.

◆ Sen. Edward Kennedy pasiskundė senate, kad kažkas ant jo stalo išbraižė žodžius "Mr. Prezident". Respublikonų mažumos vadas sen. Scott tuoj pašokęs pareiškė: Aš to nepadarau.

SEOULAS. — Pietų Korėjos teismas nuteisė mirties bausme du amerikiečius, vieną baltą, kitą — negrą už dviejų korėjiečių apipilimą ir nužudymą.

TAIPEJUS. — Formozos žvejų laivą puolė keturi Kinijos kariniai laivai, kurie apipilė laivo įgulą ir pasiėmė žvejų įrankius, žvejus paleido.

NEW YORKAS. — Jungtinėse Tautose kalbama, kad Amerikos ambasadorius Charles Yost greit pasitrauks iš pareigų.

JAKARTA. — Indonezijoje džiūva serga apie milijoną žmonių. Vien tik Jakartoje esą 150,000 naujų džiūvintinkų kasmet.

PIRMAS VOKIETIJOS KANCLERIO VIZITAS PAS BUVUSIUS PRIESUS

VARSUVA. — Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandt vakar pasirašė su Lenkijos premjeru Joseph Cyrankiewicz sutartį, kuri turi pradėti naują abiejų tautų santykių laikotarpį. Brandtas aplankė šią proga Varšuvos geto žuvusių paminklą, prie kurio jis atsilaukė ir pravirkęs. Varšuva sutiko Brandtą šaltai, korektiškai, gatvėse nebuvo minių žmonių ir aerodrome Vokietijos himnas buvo išklauskas mandagiai, nors jis lenkams priminė daug skriaudų.

Kongresas aiškina S. Kudirkos įvykį

ČIKAGA. — Kongresmanas Roman Pucinski (Dem., Ill.) pareikalavo, kad Pakrančių Sargyba paskelbtų kokių dokumentų ji paėmė iš lietuvių Simo Kudirkos, kuris prašė egziles teisių ir buvo atiduotas sovietams. "Gali būti taip, kad mes atidavėme rusams vieną svarbiausių visų laikų informatorių", pareiškė Pucinski. "Tas žmogus norėjo suteikti Amerikai gyvybinę informaciją apie sovietų žvejų laivų šnipinėjimo operacijas", pasakė Pucinski.

Šiandien ar rytoj latvis Robertas Briezė, matęs visą incidentą, bus Atstovų Rūmų pakomitečio liudininku. Su Briezė į Washingtoną vyks advokatas Povilas Žumbakis, kuris sekmdienį pasirodė Lietuvių Televizijoje kartu su Čikagos Tarybos pirm. kun. A. Stašiu. Amerikiečių spauda bandė išgauti iš Žumbakio, kokius dokumentus jis ar jo klientas matė, tačiau advokatas atsisakė kalbėti apie šią informaciją, taupydamas ją kongreso komitetui.

Trys suspenduoti Pakrančių Sargybos karininkai pareigų neina, tačiau gauna pilną algą ir turi visas karininkų privilegijas, kol teisės apklausinėjamas. Baltieji Rūmai pareiškė, kad gauta iš Valstybės departamentą kvotas medžiaga skiriasi šiek tiek nuo medžiagos, kurią pateikė Transporto departamentas, todėl visa kvota užtruksianti.

Valstybės dep. įnašas

"Chicago Tribune" Washingtono korespondentas Walter Trohan, vakar dienos Tribune rašo apie valstybės departamento įsivėlimą šioje byloje. Jis nurodo, kad 2:30 val. sovietų reikalų skyriaus vedėjas Valstybės departamente Edward Kilham Jr. gavo žinią, kad sovietų jūreivis noris pabėgti. Jis pareiškė Pakrančių Sargybai, kad Amerika nenorinti padrasinti pabėgimų (encourage defection). Trohan rašo, jog Killham pasitaręs su savo viršininkais, įskaitant Alexis Johnson, pasekretorių politiniams reikalams ir W. B. Macober, pasekretoriaus padėjėju administracijos reikalams.

Walter Trohan pastebi, kad pradžioje "Vigilant" kuterį buvo atsiųsti trys rusai, tačiau jiems nepavyko Simo suimti, nes Simas kovojo. Tada jie atsiuntė dar tris, — "Zinodami, kad rusai nėra labai mylimi lietuvių, kurių tėvynę jie okupavo 1940 metais".

TEL AVIVAS. — Izraelis pasiskundė, kad iš Egipto per kanalą atvyko ginkluoti vyrai grupė, bandžiusi infiltruoti Izraelio pozicijas. Vienas egiptietis žuvo, kiti sugrįžo į Egiptą. Izraelis įteikė griežtą protestą Jungtinėms Tautoms.

Su šia sutartimi lenkai padėjo išleisti apie 100 tūkstančių vokiečių pasilikusių Lenkijos teritorijoje. Repatriacija prasidės nuo sausio 1 d. ir tęsis iki 1972 metų pabaigos.

Kartu su Brandtu į Varšuvą nuvyko visa eilė žymių vokiečių: Kruppo plieno bendrovės direktorius Berthold Beitz, "Stern" redaktorius Henri Nannen, Vokietijos televizijos ir radijo direktorius Klaus von Bismark ir kiti, ypač tokie žmonės, kurie seniai skatino Vokietijos suartėjimą su Lenkija.

Vokietijoje daug kas nepritaria, kad ir neaiškiai išreikštam naujų sienų pripažinimui. Bonos policija gavo net du grasinimus, kad kanclerio lėktuve padėtos bombos. Jų tačiau nerasta.

Lenkijos Raudonasis Kryžius turės atrinkti į Vokietiją norinčius išvažiuoti asmenis. Nebus žiūrima tik pareikšto noro, kandidatas turės įrodyti savo ryšius su vokiečių tauta. Bus žiūrima, kokia kalba vartojama namie, kokios tautybės buvo tėvai, kokios mokyklos buvo lankomos prieš 1945 metus.

Už V. Vokietijos nuolaidas ryšams, jai turės užmokėti Rytų Vokietijos komunistai savo nuolaidoms Berlyne. Ulbrichtui atrodė, kad sovietų ir Gomulko nauji santykiai su Bona yra nebolševikiški, per daug nuolaidūs. Sovietai tačiau turi Ulbrichtui didelę įėgą ir jam teks daryti, ką Kremlius pasakys.

Separatistų veikla Quebece gavo smūgį

MONTREALIS. — Quebeco separatistų frontas po paskutiniųjų įvykių, po diplomato Cross išvadavimo ir trijų jo grobikų išskridimo į Kubą, susilpnėjo. Visuomenė atšalo to fronto tikslams, nors pabrėžiama, kad ne visi separatistai yra teroristai. Didelį pasipiktinimą sukėlė ministerio Laporte nužudymas. Vienas teroristų grupės narys, kaltinamas nužudymu, sėdi kalėjime. Suimta apie 20 kitų radikalių separatistų grupės narių. Nors balandžio mėnesio rinkimuose Parti Quebecois gavo 23% visų balsų ir išrinko 8 atstovus į Quebeco seimą, tos partijos įtaka sumažėjo ir, po paskutiniųjų teroro veiksmų, dar sumažės.

WILMETTE, Ill. — Išlepinta J. Fonda lankėsi Wilmettėje, kur ji pareiškė, kad gavusi milijoną dolerių, ji bandytų išvaduoti politinius kalinus, negrus: Angelą Davis, Bobby Seale. Ji nekalbėjo, jog tie kaliniai kaltinami ne už politikavimą, bet už žmogžudystes. Išvažiuodama Fonda atsisveikino išskeldama suspaustą kumštį.

WASHINGTONAS. — Amerikoje tuo pačiu metu lankysis Jordano karalius ir Izraelio gynybos ministeris Dayanas.

Vliko Valdybos atskaitomasis pranešimas

Vliko seimui. 1970 metų gruodžio 5 — 6 dienomis

Siam seimui Vliko veiklos atskaitomasis pranešimas yra vienas ir bendras. Vliko Tarybos ir Vliko Valdybos. Tai padaryta su pilnu Tarybos pritarimu ir su dabartinio Tarybos pirmininko pagalba.

Viena šio pakeitimo priežasčių buvo noras išvengti pasikartojimo, noras trumpinti pranešimų laiką, kita — ta aplinkybė, kad kartais sunku pasakyti, kur vieno junginio veikla baigiasi, o kito prasideda. Didelėje daugumoje Valdybos posėdžių dalyvavo Tarybai pirmininkavę eilės tvari nariai: Vainauskas, Bieliukas, Sparauskas, Paženėnas ir Virbickas. Gal ir dėl to Tarybos ir Valdybos bendradarbiavimas buvo labai sklandus. Valdyba darbus sūlė ir vykdė, Taryba padėjo patardama, priimdama, kartais nurodyma darbo kryptį.

Prieš einant prie Vliko darbų apskritai, trumpai paminėtinai, pora veiksmų, kurie tenka vienai Tarybos kompetencijai: Taryba patvirtino Tautos Fondo Valdybą;

Taryba svarstė sąmatos pateiktumą;

Taryba sudarė Vliko statuto keitimo komisiją. Užsimečiau buvę plačiai ir toli. Eilėje Tarybos posėdžių siūlyti pakeitimai buvo svarstomi. Priimti, trumpai suglaudus, šie:

1/ Vliko sąmatą tvirtina ir atskaitomybę priima Vliko Taryba (vietoje Seimo)

2/ Vliko Tarybos nariai gali turėti antrinius su teise kurti dalyvauti Tarybos posėdžiuose.

3/ Praplėsta Seimo dalyvių apimtis.

Taip buvo priimta eilė redakcinių statuto patikslinimų bei pakeitimų.

Vliko Seimai visada buvo reikšmingi Vliko gyvenime. Jų įtaka Valdybos — vykdomojo Vliko padalinio veiklai

galėtų būti dar ryškesnė, jei būtų išlaikomas seimo darbų ir nutarimų testinumas. Dėl to atrodo tikslinga pažvelgti atgal į 1969-ųjų metų Vliko seimo nutarimus. Ne visada toki prisiminimai Valdybos veiklos apžvalgininkui gali būti malonūs, nes tokiu būdu išryškėja ne tik nuopelnai, bet ir neatlikti darbai. Tačiau tikėdami jūsupratimu ir atlaidumu, mes ryžiamės nuo pastarųjų net pradėti. Seimas sūlė Valdybai įsteigti Jaunimo komisiją, kuri stiprintų ryšius su lietuvių jaunimo organizacijoms. To nepadaryta. Tokios komisijos darba dalinai dirba Romas Kezys, Valdybos narys jaunimo reikalams.

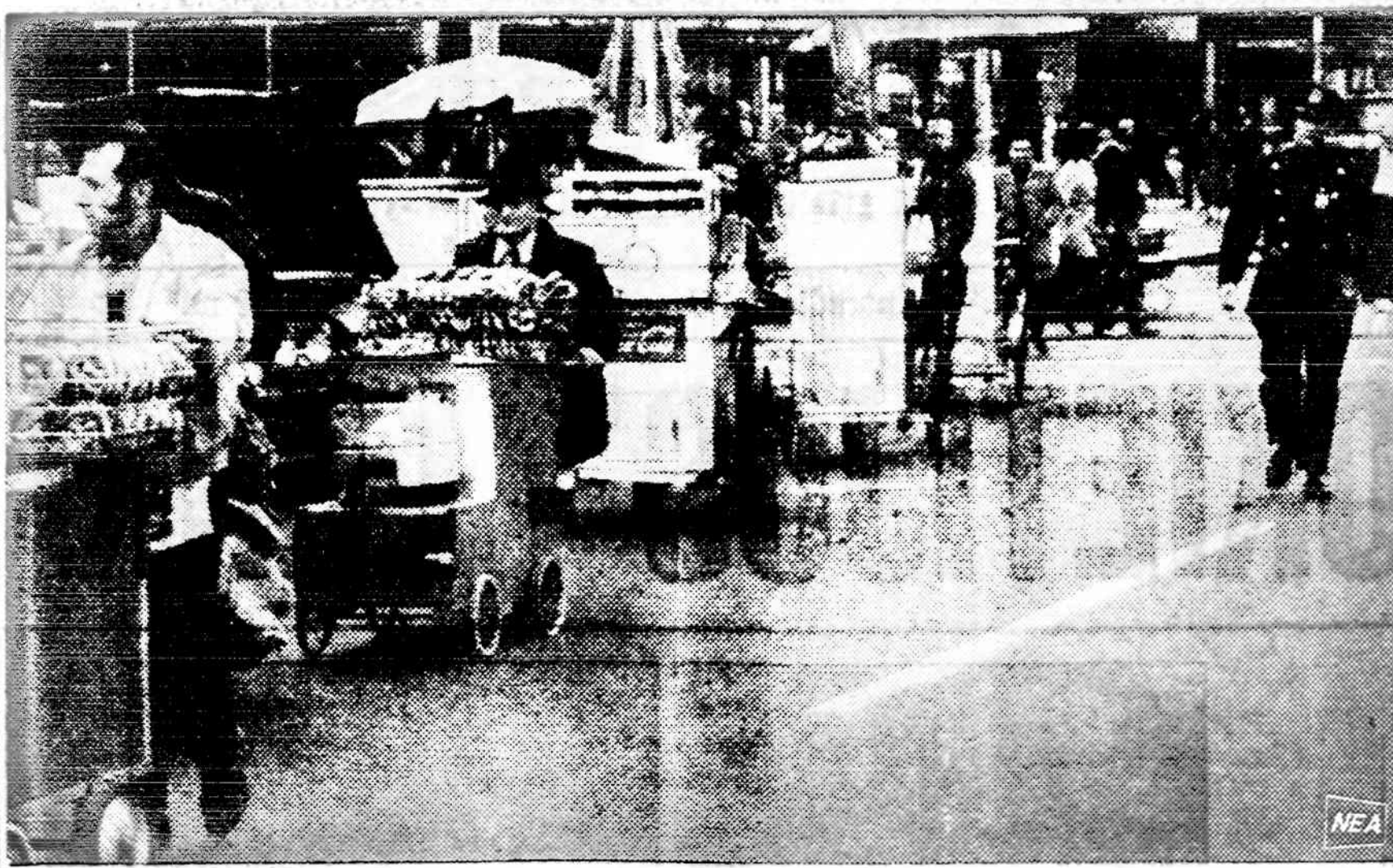
Seimas prašė Valdybą remti pastangas, siekiančias išleisti studiją apie etnografines Lietuvos sienas. Tokia studija nepasirodė.

Vliko Seimas pavedė Valdybai ištirti galimybes Informacijos Centrai įsteigti ir paruošti svarstymui tokios institucijos projektą. Tuo tarpu tokio projekto nėra. Tas reikalas, bei iš viso Vliko spaudos bei informacijos darbo apimtys melodų keitimo projektas yra Vliko valdybos sekretoriaus žinioje. Dideli planai ir užsimojimai šioje srityje, kad būtų įgyvendinami, neišvengiamai susiję su didelėmis išlaidomis ir žymiu Vliko sąmatos padidimu.

Kiti praėjusio Seimo atskirai paminėti pageidavimai Valdybos įvykdyti arba vykdomi.

Paminėjus sąmatą, šioje vietoje tikslu prie jos kiek sustoti. Remiantis Tarybos nutarimu, paminėtu anksčiau, formalaus izdo pranešimo šiame Seime nėra. Tačiau, kadangi sąmatoje ar išlaidose bent dalinai atsispindė ir veikla, porą skaitmenų čia norėčiau paminėti.

1970-ųjų metų sąmatoje viso buvo numatyta išlaidų \$38.165.00. Raštinėi, kelionėms, iš ku-

New Yorko mieste yra nemažai gatvių pirklių, kurie turi turėti miesto leidimus. Šioje fotografijoje policininkas varosi kelis verslininkus, neturėjusius leidimo. Jie turės sumokėti pabaudą ir bus baudžiami už įdėjimo trukdymą.

IDOMIAUSI IR KEISČIAUSI AFRIKIEČIAI

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

rių reprezentacijai \$100, Seimo sesijai ir nenumatytais išlaidoms \$4,875.00. Radijo reikalams \$7,400.00. Leidiniams, įskaitant Eltą \$25,890.00.

Vliko valdybos apytikriai išleista tiek ir taip, kaip sąmatoje numatyta su trim pažymėtinom išimtim: Tarybos nutarimu naujai Radijo Vlandai Lietuviams Sibire finansuoti naudojamos leidiniam numatytos lėšos, sąmatos nepadidinus.

Sąmatoje, žinoma, nebuvo numatyta Brazilskų žygis. Su juo susijusios išlaidos dengiamos už sąmatos ribų.

Trečia: Pėrviršyta 500 sąmatos suma kelionėms. Ir tai padaryta tikslu atvežti šį seimą į Čikagą, o tuo pačiu puoselėti Vliko ryšį su visuomene.

Glaudesnis ryšys su visuomene buvo Valdybos vedamoji mintis, įsipynusi į visus Valdybos darbus Lietuvos laisvinimo ir laisvėjimo siekiant. Ryšys su visuomene turėjo įvairių tikslų ir vyko įvairiais būdais. Šio ryšio Valdyba siekė tiek čia J. A. Valstybės, tiek kituose kontinentuose. Ryšio buvo siekiama su lietuvišiais Lietuvoje.

Ryšių palaikymui norėta susipažinti su padėtimi atskirose vietose ir vietovėse, perduoti lietuviams turimas žinias, informuoti apie Vliko veiklą ir planus. Vliko Valdyba nesitengė visiems ir visur vadovauti, bet skatino lietuvių iniciatyvą ir stengėsi jų atskirus žygius derinti.

Kaip daugumai žinia, Vliko tiko ir tarpininko uždavyns. Vliko santykiai buvo artimi bei sklandūs su visom pagrindinėm lietuvių organizacijom: Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Bendruomene, Amerikos Lietuvių Taryba, Susivienijimu Lietuvių Amerikoje. Atskirai pažymėtini nuosirdūs ryšiai su Kanados Lietuvių Bendruomene. Kelias pavyzdžių kokiomis formomis šis bendravimas vyko:

Pirmininkas dalyvavo ALTOs surengtos Genocido parodos atidaryme Čikagoje, kelis kartus buvo susitikęs su ALTOs pirmininku Washington, New Yorke ir Čikagoje.

Vicėpirmininkas Audėnas dalyvavo Lietuvių Bendruomenės kvietime spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavime Tabor Farmoje ir Bostono Lietuvių Radijo valandos sukafties minėjime.

Vicėpirmininkas Nemickas dalyvavo Kanados Lietuvių Dienoje. Pirmininkas asmeniškai dalyvavo SLA suvažiavime New Yorke. Vienu ar kitu būdu Valdyba santykiavo su daugeliu kitų organizacijų per joms vadovaujančius asmenis arba suvažiavimus: pav., su Lietuvos Vyčiais, Krikščionių Demokratų Sąjunga, Lietuvos Pronto Bičiuliais, Skautų Sąjunga, Lietuvių Studentų Sąjunga, Studentų Ateitininkų Sąjunga, Šv. Kazimiero Kolegija ir kitomis.

(Bus daugiau)

Vadinamas Afrikos Safari pamato karvę pas pigmėjus arba kitus Afrikos gyventojus, tai masajai "žino", kad ta karvė buvo iš masajų pavogta.

Laimė, kad tie masajai nesitraukia nuo Kilimandžaro kalnų. Jie klajoja tarp Kenijos kalnagubrių ir Kilimandžaro kalnų. Jeigu masajai patektų, kad ir į Lietuvą arba gerą Amerikos farmą, tai jiems labai širdį skaudėtų. Jie galvo, kad visos tos karvės nuo jų pavogtos, bet kaip tyčia, pavogtos pačios riebiausios ir pingiausios.

Man teko matyti masajų kaimėnų. Yra ir gerų karvių, bet nėra nei vienos, kuri turėtų tokį šešmenį, kokius turi pingos Amerikos fermerių karvės. Be to, tos karvės ēda žolę, bet matyti, kad ta raudona žemė ir tas karvės ēda. Masajų

Is Nairobi, negavę nei kaip reikia atsikvėpti, sekancios dienos rytą visi buvome susodinti į automobilius ir išvežti į Cavo parką. Jis įdomus ne tik savo augmenija, bet ir nepaprastai didelėm bandom dramblų. Ten matėm įvairiausio dydžio dramblų, didelį ir mažą, senų ir jaunų. Kiekvienas ausimis nuo mūsų gynėsi ir straubliu skabinėjo, gardesnius žolės lapelius. Mačiau, kad drambliai ir žiedus nuskina, bet ne visus. Matyti, kad ne visų žiedų skonis vienodas. Dramblys, rodos, neturėtų krepiti didelio dėmesio į skoni, bet jis vis dėlto kreipia.

Is Cavo parko buvome nuvezti į Aruša Parką. Ten pamatėm dar daugiau dramblų ir drambliukų. Is Afrikos visi būvo nugabenti į Ngorongoro parką. Čia radosme dar kitokių augalų ir dar kitokių gyvulių. Čia visų dėmesį atkreipė vadinamoji Colobus beždžionė. Tai savotiškas sutvėrimas, labai panašus į šiaurės gyventoją. Tikslai jo barzda ir ūsai balti. Balta ir uodega. Jeigu gerai pastebėjau, tai ir per nugarą eina baltutelių plaukelių juosta, tarytum ji būtų daryta.

SUTIKOME KEISČIAUSIUS ŽMONES

Mes jau buvom visai netoli Kilimandžaro kalnų. Tarp Kilimandžaro, amžinai baltų sniego viršūnių, tarp aukštų Kenijos kalnų ir tarp Manjara ežero, yra nepaprastai didelės lankos.

Visoje toje srityje žemė raudona. Raudoni ir žmonės, kurie tose vietose gyvena. Tie žmonės vadinasi masajais. Is pirmo žvilgsnio masajai yra nepaprastai ramūs, bet jie yra labai primityvūs. Jie gano galvijus. Turi avių, ožkų, bet daugiausia jie laiko karvių. Jie yra įsitikinę, kad pats Ponas Dievas karves specialiai masajams sutvėrė. Jie galvoja, kad visos pasaulio karvės tikslai jiems tepriklauso. Jeigu

karvės ne riebios ir ne pieningos. Bet pienas yra svarbiausias masajų maistas. Geria jie dar ir karvių kraują, bet ne tiek, kiek išgeria pieno.

Teisybę pasakius, jie geria ne karvių bet veršiukų kraują. Jie pagauna veršiuką, praduria jo kraujagyslę ir išleidžia kokią kvortą arba net dvi kvortas kraujo. Vėliau tą pradurtą gyslą užspaudžia ir veršiuką paleidžia. Kartais tie veršiukai nepastoviai ant kojų, kraujavimas būna labai didelis, jie netenka jėgų. Bet ilgainiū laiką paguli, atsigauna ir vėl išeina į ganyklas.

Visas karves ir veršiukus jie labai gerai pažįsta. Jie atsimena, kada ir kuriam veršiukui praduria gyslą, kad antrą kartą durty iš eilės. Praduria gyslas ir karvėms, bet žymiai rečiau negu veršiukams. Kada užėina sausra, tai iš viso kraujo galvijams jie nenuleidžia.

Ištrauktą kraują masajai sumaišo su pienu ir geria. Tai yra pats skaniausias ir maistingiausias masajų gėrimas. Kai vyras vakare parneša žmonai ir vaikams maišą maišyto kraujo su pienu, tai skaitosi skaniausia vakarienė. Ir man teko gerti.

Duonos masajai neturi. Žemės jie nedirba. Žemę knisnėti yra kurmių darbas, labai žemas užsiėmimas masajams. Jie yra įsitikinę, kad žemę knisnėja tik tie žmonės, kurie karvių neturi. Jeigu Ponas Dievas masajams sutvėrė karves, tai žemę jiems nereikia rūpintis. Tegu žemę rūpinasi nelaimingieji, karvių neturintieji.

Žmonių masajai nebijo, bet didelio dėmesio į juos nekreipia. Ekskursantai masajams nekalba, bet Afrikos Safari gidai su jais susikalba. Turi būti viena bibliška kalba, kurią visi afrikiečiai supranta. Afrikoje yra daug tautų. Jeigu kiek viena kitaip kalbėtų tai niekas

ty kalbų nepravoktų. Bet gidas su jais susikalba. Kai gidas paprašė, kad nusifotografuotų kartu su turistais, tai masajai paklausė:

— O kam?
— Jiems bus įdomu prisiminti, — aiškino jiems gidas.
— Jiems įdomu, bet man visai neįdomu, — atsakė masajai ir nuėjo.

Is tikrųjų, koks masajams įdomumas fotografuotis su ekskursantais, jeigu jie neturi kur tų fotografijų laikyti. Kai užėina lietus, tai viskas permirksta. Permirkę ir fotografijos, jeigu jas turėtų. Bet man vis dėlto kelias pavyko nutraukti atminimui.

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Neseniai Londone išrinkta "Miss World", 22 metų Jennifer Hosten iš Grenados, Vakarines Indijos, sugrįžta namo su nauju titulu.

Today a single girl needs more than just a closet full of clothes to call her own.

Like a closet full of eligible bachelors for suitors.

But that's the rub.

If you're one of those women who doesn't want to get married, at least not right away, you know what we mean.

You want to live a little time. You want to kick up your heels, see a little of the world before you settle down.

Well, because you're you, you will want security.

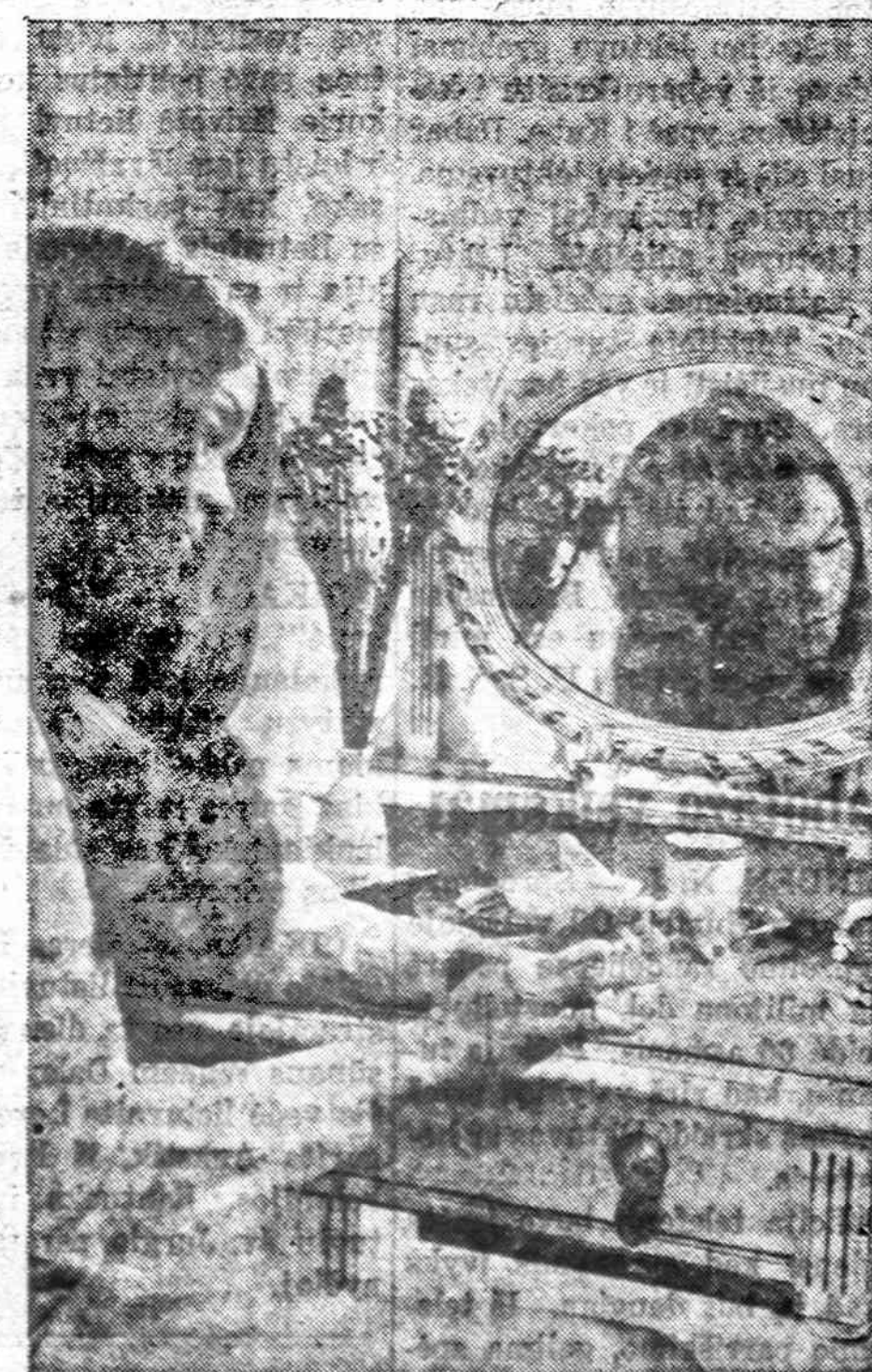
That's where U.S. Savings Bonds come in. Bonds are a secure way to save. And you don't have to be making a fortune to save them. You can get started with just a few dollars a payday when you join the Payroll Savings Plan when you work.

And now Bonds pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (6% the first year, thereafter 5.25% to maturity). That's the highest rate ever.

Who knows, the money you save might just come in handy when you fall in love, and marry that guy who hasn't made his five million yet.

Take stock in America.

With higher yields (U.S. Savings Bonds).

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

IŠ SOVIETINIŲ DOKUMENTŲ

Iki šiol nežinoma, keliais JAV pasiekia politinių bylų nagrinėjimo dokumentai sovietiniuose teismuose. Jie čia skelbiami kai kuriuose anglų kalba dienraščiuose ir rusų dienraščiuose. Novoje Ruskoje Slovo.

Iš kai kurių tų politinių bylų galima spręsti kokių esama nuotaukų plačiuose visuomenės sluoksniuose ir bolševikų viršūnėse.

Štai Leningrade kur tai kabojo po žeminio traukinio viešojoje užsiklėpus Stalino paveikslas. Technikas Volkovas, 35 metų, vedęs vyras, kaip nerekalingą daiktą tą Stalino paveikslą nutraukė. Atsirado kas jį įskundė ir šių metų balandžio 10 d. buvo Volkovas nuteistas vieneriems metams sunkaus darbo kalėjimu.

O štai inžinierius Ežovas, 41 metų vyras, skustuvo peiliuku nuskuto Stalino paveikslą, kuris kabojo Leningrade prie viešosios bibliotekos. Čia jis buvo poros vyrų sučiuptas, nuvestas į miliciją, ten sumuštas. Teismas jį nubaudė pusantros metų kalėti.

Kitas pilietis Zdanovas, ketvirtjo kuro studentas, taip pat užtikęs viešojoje vietoje Stalino paveikslą nukabino. Gegužės 6 d. prokuroras reikalavo jį nubausti trimis metais kalėjimo, bet teismas paskyrė jam pusantros metų sunkaus darbo kalėjimą.

trų metų sunkaus darbo kalėjime.

Iš šių ir kitų panašių bylų aiškėja, kad Stalino kultas naujai atgyja Brežnevo skatinimais.

Bet štai įdomus kitas dokumentas, liečiantis Vilniaus universitetą. B. L. Sevruck mokėsi karo mokykloje. Suvorovo vardo. Buvo klusnus ir geras mokynys, bet paskutiniiais metais, kada jau turėjo būti pakeltas į karininkus, mokyklą apleido. Buvo pašauktas atlikti kariuomenės tarnybą. Tarnavo eiliniu, pasižymėjo, buvo pakeltas vienu laipsniu ir pagirtas už pereinimą, bet nusikalto. Buvo nubaustas atostogų atėmimu. Skelbė bado streiką. Buvo suimtas. Tardytas. Teismas paskyrė psichiatrijos komisiją jo sveikatai ir protui ištirti. Komisija pripažino jį esant komunisto ir teisybės ieškojimo maniaku.

V. L. Sevruck dabar paskirtas Vilniaus universitetan mokslo bendradarbiu sociologijos ir filosofijos skyriuje. V. Sevruck visą tą bylą aprašė. Jo rankraštis platinamas.

Šių metų birželio 15 d. dvylika asmenų, kėsinosi lėktuvą aerodrome Smolni sulaikyti ir juo skristi į Izraelį.

Jie dabar teisiami. Jų pavardės: Edvard Kuznecov iš Rygos, A. Morzenko iš Ukrainos, J. Fe-

derov iš Maskvos, Kuznecovo žmona ir jo du broliai, kurių vienas atsargos karys, kitas Isai 19 m. iš Rygos, vyras su žmona Choch, iš Rygos, Penson, menininkas, iš Rygos, M. Dimšic ir jo dukterė 15 metų kartu su žmona iš Leningrado. Apie juos visus sovietijos spaudoje maža kas buvo parašyta.

Pereitais metais birželio mėn. Birutė Geilanė, latvių rašytojo dukterė, buvo suimta už latvių tautinės vėliavos viešojoje vietoje iškabinimą. Nuteista pusantros metų kalėti.

Sovietų Sąjungos Demokratijos sąjūdžio taktika

Ir toks dokumentas JAV yra pasiekęs. Ten pasakojama, kad demokratijos judėjimas Sovietijos Sąjungoje prasidėjęs 1960 m. Tam sąjūdžiui gali priklausyti visi, kas tokiam sąjūdžiui pritaria. Kiekvienas to sąjūdžio narys turi gerai pažinti savo draugą, numatyti jį tą sąjūdį įtraukti. Bet tokių draugų gali būti tik trys, ir tai pilnai patikimi. Kiekvienas tos trejukės narys turi susirasti kitus tris drau-

Pirmoji moteris, tapusi liuteronų pastore Amerikoje, Elizabeth Platz, 30 metų, dalina komunią. Ją priima jos motina. Pastorė Platz yra gimusi Pittsburghe, Pa.

gus ir veikti atkairai vieni nuo kitų. Veikiama pogrindyje, todėl konspiracija yra būtina.

Sąjūdžio dalyviai savo rašte teigia, kad įvairios demonstracijos bei streikai eina to sąjūdžio įtakoje. Tegu toks priešiškas esamai santvarkai pasireiškimas yra dar nereikšmingas, bet tikimasi, kad jis turi virsti visuotiniu, nes jaučiamas visuomenės sluoksniuose tylus, bet gilus nepasitenkinimas.

Esą, legalios ir viešos demonstracijos ar kas panašaus jau nėra taip reikšmingos, nes iki šiol jos retai kur pasitaikė. Būtinai reikalinga sukaupti daugiau pajėgų ir visas veikimo svoris turi atsidurti pogrindyje. Esą, apie demokratinio sąjūdžio pogrindinį veikimą iš pašaliečių neturi žinoti ir nesirodyti savo veikimu ten, kur nereikia.

K. UMBRAŽIONAS

LIETUVIAI LENKIJOS

Iš lietuvių veiklos Varšuvoje prieš karą

1905 metais įsikūrusi Varšuvos lietuvių savišalpos draugija buvo viena iš lietuvių kultūrinę organizacijų, kuri rūpinosi čia gyvenančių lietuvių reikalais. Pirmuoju jos pirmininku buvo S. Rauba. Apie tą laikotarpį ir prieš tai Varšuvoje gyveno nemažai lietuvių: vieni čia dirbo, kiti studijavo. Anksčiau čia studijavo Vincas Kudirka ir kiti žymūs lietuviai.

Pradėjus draugijai gyvuoti, čia labiausiai pasižymėjo gydytojas J. Dielininkaitis, inž. Smelgevičius, mokytojas A. Škėma, Stankevičius ir A. Palukaitis šeimos, spaustuvininkas J. Pesys, Alseika, M. K. Čiurlionis, o vėliau vietinės konservatorijos pianistas I. Prialgas, dainininkai L. Balčiauskaitė, Kazėnas, smuikininkas Židaniavičius ir kiti.

Dar prieš įsteigiant savišalpos draugiją, Varšuvos lietuvių studentai padėjo Vincui Kudirkai 1889 metais organizuoti kovinę laikraštį "Varpas" ir leisti jį Rytų Prūsijoje.

Ilgainiui draugija įsigijo buveinę, organizavo biblioteką ir chorą; 1908 metais išleido M. K. Čiurlionio pirmąjį lietuvišką dainų rinkinį "Vieverselis".

Labai veiklus draugijoje buvo V. Palukaitis, kuris anksčiau buvo dirbęs "Aušroje" ir "Varpas". Jis suorganizavo 30 žmonių draugijos chorą. Dirigentu buvo visų mylimas ir gerbiamas M. K. Čiurlionis.

Apie 1904 metus Varšuvos lietuvių tarpe dažnai būdavo ir V. Mickevičius-Kapsukas bei kiti revoliucionieriai. Gegužės 1-sios proga lietuviai kartu su kai kuriomis lenkų organizacijomis ruošdavo darbo žmonių demonstracijas.

Maždaug nuo 1918 metų Varšuvos lietuvių savišalpos draugija neteko daug veiklių, kurie išvyko gyventi į Vilnių arba Kauną, tapusį laikinąja Lietuvos sostine. Ypač neigiamą įtaką turėjo Lenkijos-Lietuvos ginčas dėl Vilniaus. Po S. Raubos ir Palukaitio draugijai vadova-

Faktiškai sunku spėlioti ar tikrai jau tos demokratijos sąjūdis Sovietų Sąjungoje organizuotai veikia, bet tas užsienin patekęs dokumentas teigia, kad menamai sąjūdis yra įleides šaknis visose Sovietų Sąjungos sąjunginėse respublikose.

Iki šiol Sovietijos teismuose dar nebuvo nagrinėjama tokia byla, kurios kaltinamieji būtų buvę pakaltinti už tokiam sąjūdyje dalyvavimą. Atseit, Sovietijos saugumui dar neteko to sąjūdžio veiklą užčiuoti.

Kadangi Sovietijos teismuose politinių bylų dokumentai su teismo padarytais sprendimais, kartu ir su psichiatrijos komisijų nutarimais patenka užsienin, tai tenka spręsti, kad ten veikia asmenys, kuriems tie dokumentai yra prieinami ir suranda ir kurie gali juos perteikti užsienio, ypač JAV spaudai. P. B.

periodinės spaudos platinimu, savišalpos organizavimu, įvairių minėjimų, susirinkimų ir kitų renginių ruošimu.

Varšuvos Lietuvių savišalpos draugija kasmet organizavo savo nariams tradicines gegužines Bielianų miške. Tai išskylai uoliai ruošdavosi: moterys virdavo įvairius krupnikus, kepdavo lietuviškus ragaišius, pyragus. Besivaisindami žmonės dainuodavo lietuviškas dainas, arčiau susipažindavo, deklamuodavo savo kūrybos eilėraščius, sakydavo monologus. Tai būdavo savotiški meno saviveiklos pasirodymai po atviru dangumi. Gegužinių progą būdavo atliekami ir lietuvių savišalpos draugijos formalumai: skelbiami susirinkimai, priimami nauji nariai ir t. t.

Tuo laiku veikliausios buvo lietuvių-moterys: Dapkevičiūtė, Zinkevičiūtė, Paliukėnaitė, Basytė, Jonaitytė-Marikienė, seserys Žigaitės, Kačarauskų šeima ir kt.

1938 metais Varšuvos lietuvių buvo pradėję leisti lenkų kalba mėnesinį laikraštį "Lituanika". Tais pačiais metais Varšuvos lietuvių draugijos 30-ties metų jubiliejui atšvęsti buvo suorganizuotas didžiulis koncertas. Meninę programą atliko darbininkai ir studentai.

1939 metais kilus Vokietijos-Lenkijos karui, draugija iširo. (Aušra Nr. 16)

Seniausias miestas

Seniausiu miestu laikoma Klaipėda (nuo 1252 m.). Po jos seka Palanga ir Kaunas.

ŠAKIEČIŲ DERLIAUS ŠVENTĖ

Tokiu pavadinimu šakių klubas gražiai atšventė savo rudeninį parengimą, kuris įvyko lapkričio 28 d. Marquette Hall salėje, Marquette Parko lietuvių kolonijoje.

Narių ir svečių prisirinko pilna salė. Visi jautėsi gerai ir socialiai ir skaniai pasivalgė, nes maistą pagamino pačios klubo narės. Stalus prižiūrėjo O. Didžbalenė, Ant. Vasiukevičienė ir kitos. Vyr. Seimininkė buvo K. Repšienė.

Pobūvį pradėjo sveikinimo kalba pirm. Adomas Didžbalis. Klubo sekr. J. Vasiukevičius priminė derliaus šventės tikslą ir tradicijas, kaip ji buvo švenčiama Lietuvoje ir dabar — JAV ir kitur. Prisiminė ir savo gimtojo krašto tėviską — Sintautų apylinkę su poeto Pr. Vaičiūčio eilėraščiais apie zanyvų krašto žmonių vaišingumą. Tą tradiciją šakiečiai vykdo ir Chicagoje.

Svečius linksmino A. Ramonio orkestras. Daugelis išėjo į namus nešini dovanas.

A. Gintneris

AŠAROMS IŠDŽIŲVUS

— Tamsta susirgai ašarinių liaukų išdžiūvimu.

— Daktare, tai įvyko labai negeru laiku: Aš buvau pasirodusi prašyti savo vyro, kad man nupirktų automobilį...

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių švie-sulių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 208 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per
six months, \$6.00 per 3 months. In
other USA localities \$18.00 per year,
\$10.00 per six months, \$5.00 per
three months; Canada \$20.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$20.00
pusiui metų \$11.00
tris mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

tris mėnesiams \$5.00
vienam mėnesiui \$1.75

Kanadoje:
metams \$20.00
pusiui metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsieniuose:
metams \$21.00
pusiui metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Vliko seimas

Praeitą šeštadienį ir sekmadienį, gruodžio 5 ir 6 die-
nomis, Chicagoje, Bismarck hotelyje, posėdžiavo Vy-
riausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas. Kiek-
viena Vliką sudarančioji Lietuvos politinė grupė atsiun-
tė į šį seimą po tris atstovus, kurie klausėsi, diskutavo
ir sprendė svarbesnius Lietuvos laisvinimo klausimus.

Tų klausimų buvo daug ir įvairių. Vienas tų klausimų — demonstracija prieš jūrininko Simo Kudirkos iš-
davimą rusams — buvo toks gyvas, kad teko Vliko seimo
posėdžių pradžią atidėti porai valandų. Ne tik Vliko va-
dovybė, bet seimo nariai ir svečiai norėjo savo akimis
pamatyti Chicago Lietuvos Tarybos suorganizuotą de-
monstraciją pačiame Chicagos vidurmiestyje, prie svar-
biausių administracijos įstaigų.

Vliko pirmininkas Dr. K. J. Valiūnas, žinodamas di-
delės Amerikos lietuvių daugumos nuotaikas, įžanginėje
savo kalboje patarė vadukams užmiršti asmenines ambi-
cijas ir derinti būtinai reikalingą darbą. Idomiausią pra-
nešimą padarė Jurgis Valaitis, nurodymas ne tik Vliko
atliktus, bet ir neatliktus darbus. Pranešimas buvo daik-
tiškas, parašytas žeme vaikščiojančio žmogaus. Šiandien
Naujienos pradedamas skelbti inž. Jurgio Valaičio pra-
nešimas. Dėmesio vertas ir nuosirdus buvo ir p. St. Dziko
pranešimas.

Be jau minėtų pranešimų, Vliko seimam buvo atvežti
dar du programos pildytiniai: vienas kerėtojas ir vienas
fokusininkas. Kerėtojas gerą pusvalandį aiškino seimo
nariams, kaip būtų gražu ir gera, jeigu taip būtų. Nepa-
tikrintais faktais ir girsiais jis supynė tokią gražią tre-
tyje esančių lietuvių troškimų pyne, kad jam plojo net
ir tie, kurie Lietuvos gyvenimo tikrovę geriau pažis-
ta. Kerėjimo darbam buvo įtrauktos ir autobusų sėdin-
čios ir įlipusiam rusui sėdynės neužleidžiančios lietuvi-
škos moterėlės; ir Lietuvos laisvei dirbti norintis, bet lie-
tuvių tautos kovų už laisvę studijuoti nesiryzęs jauni-
mas; ir aukštus mokslus baigę vyrai ir moterys, bet
Lietuvos politikos klausimų svarstyti nenorintieji pro-
fesorai ir mokslininkai. Tie kerėjantieji troškimai savo
laiku buvo platinami privačiais laiškais, vėliau multipli-
kuojami, o šiandien jais jau bandoma sužavėti ir kovą
už lietuvių laisvę vedančius žmones. Troškimų pyne bu-
vo gražiai sunarpliota. Gaila, kad tai buvo tikrai troški-
mai. Gyvenimo tikrovė yra kitokia.

PROF. REKASIUS - TARYBINIS KVIESLYS

(Tęsinys)

III

Grįžtant prie prof. Rekašiaus
minčių, reikia sutikti, kad ver-
čiau būtų užsimokėti už teikia-
mą mokslą, kad nebūtų daro-
mos kokios politinės išvados.
Galime jį nuraminti. Atėjęs
pirmą kartą sovietinis okupan-
tas 1939 m. mus pavašino ne-
mokamu mokslu, bet Kalėdų
metu sužinojome, kad už moks-
lą reikės mokėti. Manau, kad
J. Kubilius irgi nusileis — do-
lerius priims, nes jie kitose
vietose iš žmonių tiesiog sun-
kami.

Toliau prieinamė paties
svoriojo klausimo:

"Viena iš truputį keblesnių
smulkmenų, su kuria susidu-
ria norintieji studijuoti Vilni-
je, tai pažangiųjų organizacijų,

laikraščių ar visuomeninių
rekomendacijų. Nepatogu stu-
dentams prašyti rekomendaci-
jos žmonių, kurių jie nepažis-
ta. Ir neprasminga jos ieškoti
ten, kur dėl amžiaus, išsilavi-
nimo, pažiūrų skirtumo neį-
manoma rasti bendros kalbos.
Tačiau išeivija turtinga profe-
soriais, kurie dirba Amerikos
ir Europos universitetuose, ir
taip pat nėra atitrūkę nuo lie-
tuviško gyvenimo. Todėl, mū-
sų nuomone, norintieji studi-
juoti Vilniuje, lengvai galėtų
gauti jų rekomendacijas. O be-
to, Akiračių redakcija, kurios
beveik pusę sudaro universite-
tų dėstytojai, turėtų būti pa-
kankamai pažangi ir mielai
padės savo rekomendacija
rimtims ir gabiems studen-
tams". Siūlau skaitytojui dar

Bet svečius ir kerėtojo daugy pasaulin nukeltus kel-
lis politinių kovų veteranus gražiausiai nuteikė Chicagos
seimam atvežtas fokusininkas. Magišku rankos pamoji-
mų jis ne tik nuo žemės paviršiaus nušlavė visas Vliką
ir Altą sudarančias organizacijas, bet jis pradėjo tuščiais
žodžiais cementuoti jokio užnagario neturincią draugi-
ją. Savo laiku tie patys fokusininkai buvo pasiūvę at-
vesti į Vliko seimą 50 stiprių vyrų ir perimti visus Vliko
reikalus savo kontrolėn. Amerikoje jėgos vartoti jie ne-
drįso, bet Chicagoje jie atsiuntė visuomeninius reikalus
tvarkanti pareigūnų, kuris turėjo drąsos seimui pasa-
koti, kaip reikėtų vadovybėn pakviesti būtinai vadovauti
norinčius vyrus. Jis neaiškino, ką jo atstovaujama orga-
nizacija yra padariusi arba daro, bet ką ji, įleista į Vli-
ką, padarys. Jis nepareikšė suvažiavusiems, kad šiais
metais jie nekels erzelio ir nekirsins lietuvių, kaip jie kir-
šino paskutiniiais metais. Jis nepapasakojo, kaip
jo vadovaujama organizacija planuoja sudaryti bent apytikrų
narių sąrašą, kad galėtų laisvais ir demokratiniais
rinkimais išsirinkti vadovybę; kad būtų paruoštos aiš-
kos ir visiems suprantamos rinkiminės instrukcijos; kad
vienos kolonijos balsai būtų tokio paties svorio kaip ir
kitos lietuvių kolonijos balsai; kad galėtų balsuoti drau-
giškos narių, o ne kiekvienas iš gatvės užsukęs praeivis.
Jis net nesiteikė pasakyti, kodėl toks didelis lietuvių
skaičius, nepritariaus beatodairiniam veržimuisi į va-
dovybę, nusisuko nuo "visus lietuvius jungiančios orga-
nizacijos", bet jis siūlo Vlikui susitarti su jo organizaci-
jos vadovybe ir pagal jo patarimą "steigti LB žinioje ve-
kiančius politinius vienetus".

Reikia manyti, kad Vlikas patikrins faktus ir pa-
sivers pasiūlymus. Būtų daug geriau, jei šitoki pasiūly-
mai būtų daromi propagandinėje valdyt norinčios grupės
literatūroje. Nereikėjo jų įtraukti į seimo darbo-
tvarkę. Jeigu kartais kokiais sumetimais Vlikui ir atsi-
rastų reikalas išklausti ir tokius pasiūlymus, bet tų
fokusininkų vis dėlto nereikėjo vėžti į Chicago. Seime
būtų buvę galima plačiau aptarti kuri nors naudingesnė
klausima.

kartą paskaityti, kas pacituo-
ta, ir giliai įsidedi į galvą, ko-
kiais keliais žengia kai kurie
mūsų profesorai, siūlydami
okupantui tokius patarnavi-
mus, o rimtiems Akiračių ben-
dradarbiams, skaitytojams ir
platintojams apsvastyti, koki
reikalą jie remia.

Galima suprasti, kad tokia
Akiračių veikla daro nesma-
gumą senam stalininiam "Vil-
nies" laikraščiu, kuris per 20
metų nesugebėjo įsisąmoninti
vadinamųjų dypukų galvojimo
ir nebuvo jų skaitomas. Vilnis
visą laiką tvirtina, kad lietu-
viai nebuvo plėšiami, žudomi,
tremiami iš savo krašto, bet
gyvena nepaprastai laimingą
ir pažangų gyvenimą. Taip jie
ir liko lietuviškame gyvenime
kaip uždara sekta, pagyvenę
žmonės, kurie nekvaršindami
galvų nori baigti šios žemės ke-
lionę.

Akiračiai su savo "pažangio-
mis" idėjomis braunasi į mū-
sų tarpą po ketvirtio šimtme-
čio, kada mūsų žaidžios ir kan-
čia dėl nukankintų tėvų, bro-
lių ir seserų turėtų būti apgije.
Atėjus parodysi, kieno reko-
mendacijos svarbesnės: Akira-
čių ar Vilnies agentūros?

Kadangi esame atbuke, rei-
kia perduoti ir daugiau prof.
Rekašiaus autentiškų minčių:

"... Iš kitos pusės, būtų la-
biai apgailestina, jei išeivijoje
neatsirastų pakankamo skai-
čiaus studentų, norinčių stu-
dijuoti Vilniaus universitete.
Be abejo, dalį kandidatų at-
baidys kaikiurių politinių veiks-
nių rezoliucijos, tėvų baimė,
o nepalankios spaudos reak-
cija, na ir pinigų kelienei ir
pragyvenimui trūkumas. Dėl
galimos veiksmų reakcijos rei-
kia prisiminti, kad toli gražu
ne visa organizuota išeivija
nusistatiusi prieš kultūrinius
ryšius su Lietuva. Priešingai,
dar šių metų vasario 27 Vo-
kietijos lietuvių bendruomenės
taryba priėmė nutarimą,
raginantį reikalauti, kad "už
senio lietuvių jaunimui būtų
leidžiama aukštosiame mokyk-
lose eiti aukštuosius mokslus
arba jose pasitobulinti" (Aki-
račiai, 1970 m. 3 nr.).

Atrodo, jau atėjo laikas
ir JAV LB Tarybai šiuo klau-
simu pozityviai pasisakyti.

Savaine suprantama, kad
studijuodami Vilniuje užsie-
nio lietuvių studentai bus
spaudos, propagandinės orga-
nizacijos bei komunistinė dok-
trina persunkti paskaitų in-
doktrinuojami komunistinei
ideologijai. Susipažinti su ko-
munizmu jaunesniems užsie-
nio lietuviams būtų naudinga

Santa Monica gyventoja Robie Roberts augina Malsaj lokį. Jis ne-
seniai buvo iš namų pabėgęs ir buvo policijos sulaukytas netoli Hol-
lywoodo stadijono. Savininkai teko lokį išpirti.

Brighton Parkas

Našių klubas rinks valdybą

Chicago Našių Našiukų ir
Pavienių draugiško klubo prieš-
metinis susirinkimas įvyks gru-
odžio 11 d. Hollywood salėje, 2417
W. 43 St. nuo 8 val. vakaro.
Reikės išrinkti naują valdybą
1971 metams, o gal nariai nu-
tars palikti senąją tai, žinoma,
jų reikalas. Taipgi reikės pa-
skirti revizijos komisiją valdy-
bos knygoms patikrinti ir lap-
kričio 28 d. Hollywood salėje pa-
rengimo komisija pateiks apy-
skaitą kaip parengimas pasise-
kė. Dar bus ir kitų svarbių rei-
kalų aptarti, taigi nariai bei na-
rės prašomi gausiai dalyvauti.

Nereikia į Vilnių važiuoti,
kad žinotume, kad tokių rei-
šinių ten nėra. Kovoti už as-
mens, už žodžio laisvę, už ly-
gių teisių idėjas yra taikytina
tik kapitalistiniams kraštams,
kur komunizmas nėra įsigalė-
jęs. Sakoma, kad galima pri-
prasti ir prie botago — kas se-
niai plaktas, pasiilgsta botago
ir vėl nori būti nuplaktas.

Vertėtų pačiam prof. Rekašui
ten nuvažiuoti ir pagyventi.
Profesoriaus pareigoms jis var-
gu ar tiktų, bet galėtų prapla-
tinti savo doktoratą. Rekomen-
dacijų kaip iš seno pažįstamo
gal nereikautų. Be to, užskai-
tytų jo pionierišką tarybinio
kvieslio veiklą.

Jo nauji patyrimai, nesvar-
gi, kurių pusę jie svirtų,
mus mažai domintų, nes ne
visi užmirštame senus įgyve-
nimus ir pamokas. Apgailesti-
na būtų, jei koks jaunuolis su-
sigundytų tokiu sovietų pakvie-
timu pasinaudoti.

Pabaiga

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

Pakalnės (Lankos) ir Labguvos apskritys

Devyni nemunai, devynios sausės.
Ir mirksta debesys kaip žąsys vandeny.
Kaimenė kuturių, prigludusi prie kranto,
šviežia žuvim alsuoja ir aitrūs derva.

Kada užgستا raudoni stogai žalių kaštonų vygeį,
Skirvytė mirkioja bakenų akimis.
Devyni nemunai žvaigždės per naktį plukdo
į Kuršių marių mėlynus tinklus.

Vytautas Mažiūka

21

Ties Kaštonių kaimu nuo Gilijos atsiskirianti
Nemuno deltos upelė Tová, 12 kilometrų ilgio, susisie-
kianti su Továne ežeru, teka skersai Továniukų gi-
rią. Ant šios upelės žiočių į Kuršių Marias yra ant
abiejų upės krantų išsistatęs Tová žvejų kaimas, pri-
klausančias Isės parapijai. 1939 metais kaime buvo
584 gyventojai, visi lietuvinkai. Į vakarus evakuotų
Tová kaimo gyventojų tarpe mes randame Kukulio,
Markardo, Skilvio, Balčaičių, Grastačių, Strazda-
čių, Vaškevičiaus, Labrecų, Kuršaičių ir pan. pavar-
des.

Továniukuose gi gyventa Depkaičių, Dušnaičių,
Stiknių, Kubilių, Karvelių, Lašaičių, Liepkojų, Ze-
maitaičių, Vaicių ir kitų lietuvininkų šeimų. Pačioje
Továniukų girininkijoje, be Dirvelių dar gyventa ir
Gavcų, Valtaičių ir Damų šeimų.

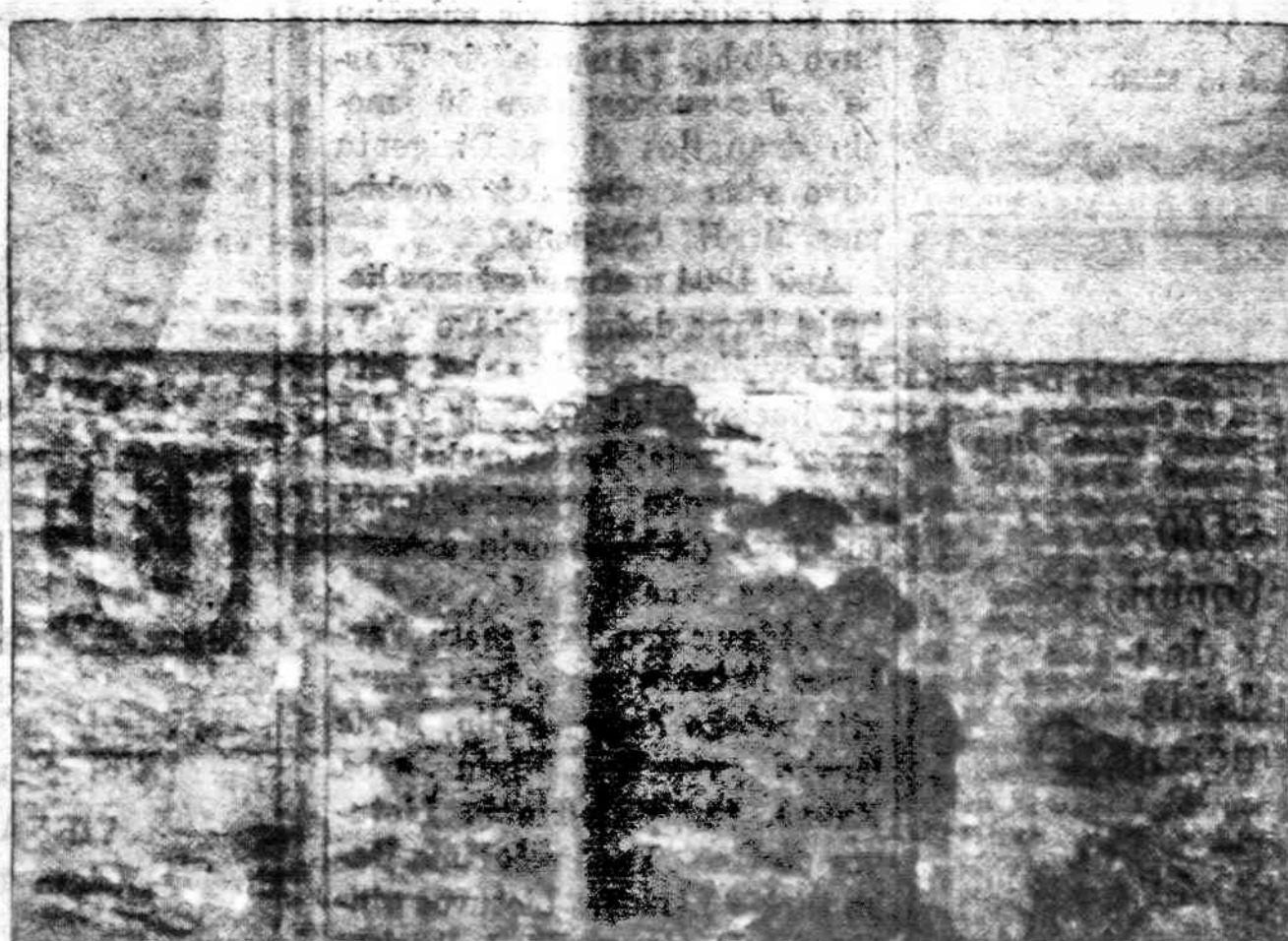
Kaštoniuose mes užtikame Brozonių, Anušai-
čių, Damų, Leidikaičių, Lukaičių, Martinkų, Plonus,
Varnaičių, Trukių ir kitas lietuviškas pavardes.

5. GILIJOS REGULIAVIMO IR KANALŲ
KASIMO ISTORIJA

Baltai iš seno naudojosi upių, marių ir jūros pa-
krantių laivais prekių gabavimo reikalam. Šaltinio-
se randama duomenų ir apie žymią senovės prūsų lai-
vybą upėmis, o 13 — 14 šimtmečių dokumentai liudija,
kad Nemunas buvo pagrindinė, visokeriopu atžvilgiu
lietuviams svarbi upė. Iš tų laikų yra skundas, kad pa-
gonys lietuviai laivais gabendavo ginklus, drandžia-
mas medžiagas, druską ir daug kitokių gyvenimui rei-
kalingų dalykų. Lietuvos prekyba su vakarais, ypač
Dancigu ir Elbingu, o vėliau ir su naujai įsikūrusiu
Karaliaučiaus uostu nebuvo pertraukta ir karų su kry-
žiuočiais laikais, nebent kiek būdavo sutrūkdoma pa-
čių karo žygių metu. Didelė dalis Didžiosios Lietuvos
Kunigaikštijos prekybos vyko per pirklį sąjungos
Hanzos įsteigtas kontorą Dancige, Ordino Prūsijoje ir

pačiame Kaune. Joms būdavo parduodama miško,
medžiaga, javai, pelenai, degutas, vaškas, kailiai, po-
tašas ir daugelis visokių kitų išdirbinių; jos savo ruož-
tu įveždavo į Lietuvą flandriškų medžiagų rūšinius, sil-
kes, geležį, kitus metalus, vynus ir t. t.

Laivyba tarp Kauno ir Karaliaučiaus ir toliau į
Dancigą naudojosi Nemunu iki Gilijos, kuri buvo la-
bai vingiuota, vietomis siaura ir dėl to gana nepatogi.
Pagrindine prekių transporto priemone išstis 500 me-
trų tarnavo plokščiadugnės lietuviškos vytinės, 48 — 55
metrų ilgio, 6 — 7 metrų pločio ir 8 — 9 metrų aukščio.
Be krovinių vytinės grenzlė buvo pusė metro. Grimz-
dama nuo vieno iki pusantro metro, vytinė veždavo
160 — 240 tonų krovinių. Vytinę, be vairininko, ap-
tarnaudavo dar keliolika darbininkų. Darbininkai bū-

Akmenų pylimas (bangolauzis) įsės molo gale Kuršių Mariose

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, DECEMBER 8, 1970

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGUA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

Telef.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrinantis ir penktadieniais.
Trečadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešadienį, uždarytas.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas.
DR. EDMUND E. CIARA
LIT. W. J. CIARA
Tel.: GR 6-4400
Val. pagal susitarimą: pirm., ketv.,
antr., treč., penkt., šešt., ir
seštadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGUA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti ml. 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį 5-8,
antradienį, 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį ir penktadienį,
nuo 2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį,
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGUA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį,
nuo 12 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir
trečadieniais uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečadienį,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai; Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekmadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
25 INČŲ
SPALVOTA TV UŽ
ZEMĄ KAINĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
ATID. SEKM. 11-4

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna aprausta
ZEMĄ KAINĄ
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOP, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONES I LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu ateinančiais metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkinėjimų ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.

Vladas Rastauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančia va-
sara jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mil-
lirite ir Laima Luneckienė. Visas ke-
lionės reikalus kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilų draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namu, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išsimokė-
limo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

The Iron Curtain
Isa't soundproof.
She can't come to you for the
truth, but you can reach her.
Radio Free Europe does get the
truth through.
Give to Radio Free Europe
Box 1966, Mt. Vernon, N.Y.
Published as a public service in
cooperation with The Advertising Council.

WORCESTER, MASS.
Čia gyvena gausinga ir veikli
lietuvių kolonija
Aną dieną Worcesterio L. Ben-
druomenės skyriaus bankete vie-
nas svečias iš Chicago — me-
nininkas pasakojo, kad Chicago
žmonės žiūrį į Worcesterį kaip
į mažą merdėjančią lietuvių ko-
loniją. Tai netiesa!
Worcesteris yra gana tur-
tingas; lietuviai turi net dvi lie-
tuviškas parapijas. Viena yra
Šv. Kazimiero parapija, kurios
klebonas yra kun. Jonas Jutke-
vičius-Jutt ir kunigas Justinas
Steponaitis. Antroji yra Vil-
niaus Aušros Vartų parapija, ku-
rios klebonas yra Alfonsas Vo-
lungis ir kunigas Jonas Baka-
nas. Abudu Worcesteryje gimę
ir augę.

Čia gyvena Lietuvių Pili-
čių Klubas, turintis 900 narių ir
jo pastatai bei kitas turtas yra
verti milijono dolerių.
Worcesteryje yra gražus lie-
tuvių Maironio parkas su gra-
žiais pastatais ir puikiai įreng-
tomis salėmis, kuriose kas šeš-
tadienį ir sekmadienį vyksta
įvairūs renginiai.

Be to čia yra Worcesterio
Lietuvių Draugijų Taryba, ku-
riai vadovauja Pranas Stanelis
ir Julius Svikla — abudu nau-
jakuriai. Dr. Jos sekretorė Ire-
na Adomaitienė, išdukinas Anta-
nas Minikauskas-Miner, abudu
čia gimę ir augę.

Čia tik greitomis paviršūni-
niškai parašau, norėdamas at-
taisyti blogą įspūdį, kokį pada-
ro tokios klaidinančios kalbos.
Gaila, kad mūsų mokyti vyrai
yra tinginiai parašyti į spaudą,
dėlto laikraščiuose nematant ap-
rašymų ir atrodo, lyg nebūtų

AGNES DIMOVIC
Gyv. Chicagoje.
Mirė 1970 m. gruodžio mėn.
6 dieną, Flint, Michigan.
Paliko nuliūdę: sesuo - Della
Simon, gyv. Flint, Mich., brolis
Mathew Kately, gyv. Pompano
Beach, Florida, brolis Sigmund
Kately, gyv. Chicagoje, sesers
sūnus John Ruckus, kiti gim-
inės, draugai ir pažįstami.

A. Agnės Dimovic buvo
žmona mirusio Stanley P. Di-
movic.
Kūnas pašarvotas Flint, Mich.
Laidotuvis bus privočas Flint,
Mich.
Nuliūdę lieka:
Sesuo, broliai, sesers sūnus
ir giminės.

KAZIMIERAS BIKNIUS
Gyv. 1502 So. 50 Ct., Cicero, Ill.
Mirė 1970 m. gruodžio 5 die-
nį, 1:10 val. popiet. Gimęs Lie-
tuvijoje, Raseinių aps., Viduklės
par., Paupių kaime.
Amerikoje išgyveno 61 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Vero-
nika (Andriulytė), sūnus Char-
les, marti Florence, anūkės —
Carol Martin, jos vyras Ray,
Dana ir Diana Biknūtės, uošviai
John ir Dora Petrol bei kiti gi-
minės, draugai ir pažįstami.

Priklaušė Cicero Lietuvių Na-
mu Savininkų klubui.
Kūnas pašarvotas Vance ko-
pyčioje, 1424 So. 50 Avenue,
Cicero, Illinois.
Trečadienį, gruodžio 9 dieną
10:00 val. ryto bus lydimas iš
kopyčios į Lietuvių Tautinės
kapines.
Visi a. a. Kazimiero Bikniaus
gimines, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuviuose ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisveiki-
nimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, sūnus, giminės.
Laidotuvių Direktorė Jean
Vance. Tel. 652-5245.

KAZIMIERUI KETURAKIUI,
pavyzdinam šauliui mirus,
jo žmoną Olgą ir gimines giliai užjaučiame
Vytauto Didžiojo Šaulių Kuopa
Chicagoje

veikimo ir iyy kolonija merdėtu,
kai tuo tarpu mūsų kolonija yra
skaitinga, gyva ir veikli.
Nors "Drauge" ir "Darbinin-
ke" korespondentai rašo, bet la-
bai šališkai.
J. Krasinskas

Suvalkiečių Dr-ja
Lietuviai suvalkiečiai
protestuoja

Lietuvių suvalkiečių susirinki-
mas įvyko lapkričio 27 d. Holly-
woodo salėje. Įstojo nauja na-
rė Kunig. Končienė. Pareikšta
užuojauta vicepirm. J. Jonikui ir
Jz. Balčiui, dabar gulintiems li-
goninėje A. Gintneris pranešė
apie įteikimą \$50 Brazilų reil-
kalui, be to, kad buvo pasiūstas
telegrama Turkijos prezidentui.

Nutarta šiemet visiems paskir-
ti po \$20 — Draugui, Naujienos,
Sandarai, Margučiai, Sof. Bar-
kus ir Veteranams. K. Ulevičius
padarė parengimų komisijos
vardu pranešimą apie įvykusius
pobūvius ir gautą pelną sumoje
\$143. — Komisiją sudarė: K.
Ulevičius, O. Condux ir Eug.
Strungienė.

Priešmetinis susirinkimas
įvyks gruodžio 15 d. Hollywoodo
salėje. Bus renkama nauja val-
dyba. Kitas parengimas įvyks
tik vasario 6 d. 1971 m. Šį kar-
tą visi nariai gaus pakvietimus
laišku.

Vėliau buvo išklausytas pra-
nešimas apie lietuvių jūrininko
Simo Kudirko išdavimą sovie-

tams. Tuo reikalu nutarta pa-
siųsti protesto telegramą JAV
prez. Nixonui.
O. Švirnickienė pranešė, kad
savo vyro bus lapkričio 29 d. 8
metų mirties atminimui ji pa-
skyrė draugijos nariams dova-
nų, kurios buvo tuojau įteiktos.

Vėliau nariai vaišinosi ir drau-
giškai pasikalbėjo. Buvo pra-
nešta, kurie nariai talkininkavo
parengimuose, būtent: D. Ket-
virtis, M. Langis, Vilkas, Po-
cius, Miežis, Šapelis, Mulakaus-
kas, D. Kukas, A. Radziukynas,
J. Šulcas, J. Šapelis, Gilson, Prei-
dis, Stukas, Andrijauskienė,
Daujotienė ir kiti.

A. Gintneris

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Utenos Apskritis Klubo prie-
šmetinis narių susirinkimas įvyks
antradienį, gruodžio 8 d. 7:30 val. vak.
Talman svetainėje, 4500 So. Talman
Ave. Nariai prašomi atsilankyti. Bus
valdybos rinkimai 1971 metams ir kiti
svarbūs reikalai aptarti. Po susirin-
kimo bus vaišės.
V. Juška, nut. rašt.

— Lithuanian National Club of
Chicago priešmetinis narių susirinki-
mas įvyks gruodžio mėn. 9 dieną 7:30
val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W.
43rd St. Nariai ir narės kviečiami at-
silankyti, nes yra daug svarbių reikalų
aptarti. Bus renkama 1971 metams
nauja klubo valdyba. Po susirinkimo
bus vaišės.
J. P.

— Cicero Lietuvių Namų Savininkų
klubo narių metinis susirinkimas
įvyks šiandien, gruodžio 8 d., 7 val.
vak. 1500 So. 49 Ave. Bus renkama
nauja valdyba. Kviečiame visus da-
lyvauti.
Valdyba

A. + A.
Prel. MYKOLAS KRUPAVIČIUS
Pašarvotas Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50 Ave., Cicero

Atsisveikinimas su prel. Mykolu Krupavičium įvyks š. m. gru-
odžio mėn. 8 dieną 6 val. vakaro koplyčioje.
Visos lietuvių organizacijos maloniai prašomos dalyvauti šiame
atsisveikinime su savo vėliavomis. Taip lygiai maloniai prašomi da-
lyvauti ir pavieniai lietuviai.
Baigus atsisveikinimą, tuojau pat vėlionės palaikai bus nulydėti
į Sv. Antano parapijos bažnyčia.
Visi atsisveikinimo dalyviai nuoširdžiai prašomi toje palydoje
dalyvauti.
Š. m. gruodžio 9 d. 10 val. ryto Sv. Antano parapijos bažnyčioje
(Cicero) bus atšaukiamos gedulingos Sv. Mišios a. a. vėlionės prel.
Mykolo Krupavičiaus intencija.
Tuoju pat po pamaldų vėlionės a. a. prel. Mykolo Krupavičiaus
palaikai bus nulydėti į Lietuvių Sv. Kazimiero kapines.

KAZIMIERAS ANTANAS KETURAKIS
Gyv. 5417 So. Hoyme Avenue
Mirė 1970 m. gruodžio mėn. 6 d., 2:00 val. popiet, sulaukęs 59
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno apskr., Panemunio par.
Amerikoje išgyveno 10 metų.
Paliko nuliūdę: žmona Olga, posūnis Manfred Kassenger, marti
Mary, podukra Olga Bleakley, zentas William ir kiti giminės, draugai
bei pažįstami.
Priklaušė Lietuvos Šaulių Sąjungai Tremtyje.
Kūnas pašarvotas Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 W. 69 St.
Trečadienį, gruodžio 9 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
pyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingu
pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Kazimiero A. Keturakis gimines, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, giminės.
Laidotuvių Direktorė Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

BE JOKIOS ABEJONĖS
— Ar tiesa, kad moterys gy-
vena ilgiau už vyrus?
— Kiek tai liečia našles, tai
tiesa.

KNYGA APIE KELIONĘ
— Prašote knygos, kuri pas-
katintų kelionėn. Ar jūsų vai-
kams?
— Ne, mano uošvei, kad grei-
čiau išvažiuotų.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios geles ir vainikas, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapam geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS TIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTC
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Artėja žiema ir slidinėtojai laukia sniego. Kur jo nėra, pagaminamas dirbtinis sniegas, kaip paveiksle matoma Bromley kalno prie Manchester, Virginijai, viršūnėje.

Atsiūsta paminėti

Kun. M. Valadka, UŽ LAISVĄ LIETUVĄ. Autoriaus leidinys, Scranton, Pa., 1970 metai; 410 puslapių knyga, kurią autorius savo gana pesimistiskame įvade be kt., pristato sekamai:

Šios knygos turinys, tai kasdienio gyvenimo faktai, kurie, galima spėti, kai kam neatrodys ypatingai svarbūs ir ryškūs. Tačiau tie faktai, kurie jie bebūtų neįspūdingi, galutinėje išvadoje juk apsprendžia visą lietuvių gyvenimo eigą ir daro likiminę įtaką mūsų, tikrai turim prisipažinti, liūdnam būkle...

Kovoje už laisvą Lietuvą, už jo išdavimą iš įsivyvenusių prietarų mintijimų čia yra panaudoti didžiųjų išminčių pasisakymai, čia paimti gausūs pavyzdžiai iš istorijos sukaupę gyvenimiškų patirčių. Tai buvo daroma tuo vienu tikslu, kad mūsų pagrindinė tema — laisvo lietuvių ūgdymas — dar daugiau išryškėtų...

Trumpai sakant, knyga yra rinkinys daugybės faktų, įvykių ir pasakojimų, kiek lietuvių

tauta yra dvasiniai ir medžiaginiai nukentėjusi nuo tų laikų, kai lenkų Jadvygos dėka visa Lietuva buvo padaryta priklausoma nuo krikščionybę užurpavusio Romos italų sindikato, įsikūrusio Vatikano kalvoje. Amerikos lietuviams tų faktų ir pavyzdžių toli ieškoti nereikia. Štai vien Čikagoje iš lietuvių rankų palaipsniui arba iš karto yra atimamos net trys mūrinės bažnyčios, o kiek tokių jau yra lietuviams nusavinta po visą Ameriką... Knygoje ilga sukrečianti istorija telpa apie Scranton, Pa., lietuvių pasistatytą bažnyčią, kurią vyskupas per teismus ir su interdiktais (iškeikimais) iš lietuvių pagaliau atėmė. Argi Chicago lietuvių kitaip jautėsi, kai arkidieceija be jų žinios išplėšė šv. Kazimiero kapinių santaupus ir be jų žinios staigiai iš istorijos sukaupę gyvenimiškų patirčių. Tai buvo daroma tuo vienu tikslu, kad mūsų pagrindinė tema — laisvo lietuvių ūgdymas — dar daugiau išryškėtų...

Knyga "Už laisvą Lietuvą" turi daugybę ilgesnių ir trumpesnių skyrių skyrelių, pradedant ilgiausiu apie Dr. Jono Šliupio

veiklą čia Amerikoje; toliau iš ilgesnių yra:

"Apie bažnyčių turtus; Ar lietuvių turtas priklauso lietuviams? Suskaldytoji lietuvių visuomenė; Už savarankų lietuvių; Dvasinis pavergimas; Bandymas gėlbėti; Lietuviško gyvenimo kasdienybės, ir Kaip atsirado komunizmo sušvelnėjimo naivios viltys?"

Šiandien, kuomet ypač po Antrojo Vatikano Susirinkimo sukelta naujas katalikų viltis hierarchija jau visais būdais stengiasi prislopinti ir pasauliečiams duotas kai kurias teises vėl atimti arba jų nepaisyti, tokiu būdu Valadkos knyga yra nepaprastai vertinga žmonių akims atidaryti. Bet, kokia nauda iš to akių atidarymo?... Katalikas, jei nori tokiu būdu savo bažnyčios pripažinti, turi Vatikano valstybės viešpatį popiežių išpažinti kaip vienintelį Kristaus vietininką ir jam rodyti didesnę lojalumą negu kartais pačiam Bažnyčiai Steigėjui, nes nuodėmė Dievui katalikų bažnyčia gana lengvai atleidžia, bet nebetai patys atleidžia nusikaltimą Vatikalui. Gi didžiausias Vatikano nusikaltimas tai nenoras jam atiduoti savo bažnyčią su visu judumu ir nejudumu turin...

Kaip Scranton lietuvių savo bažnytėlę statė ir vos pastatę ir skolas išmokėjus, vyskupas atėmė ir kaip karštai tie Pennsylvanijos anglikasai teismuose kovojo, nenorėdami Vatikano agentui vyskui atiduoti savo kruvinais doleriais pastatytą dievnamio, kol galutinai išvarginti ir subankrotinti nuleido rankas, bus perspausdinta Naujienose.

J. Pr. Tuberkuliozė plečiasi

Chicago Tuberkuliozės institutas praneša, kad neseniai baigti praėjusio vasaros X nuotraukų tikrinimai parodė, jog šiemet tuberkuliozė apsigimę 24.8 nuosimčiai daugiau kaip buvo 1969 metais.

Nuo gegužės iki rugsėjo mėnesio mieste buvo padaryta 84.440 nemokamų X spindulių tyta ir priimta pagrindinė Ju-nuortaukų, iš kurių 823 parodė įtarimus, kad serga džiūva, sausio 30 - 31 d. Jaunimo Cent-1969 m. vasarą padaryta 122.533 nemokamų nuotraukų, kurių parodė 659 džiūva apsi-krėtimus.

Institutas tas sveikatos patikrinimo nuotraukas padaro dėka Kalėdinių ženklelių, kurie iš šių metų Kalėdų proga jau platinami.

IS VAISTINIŲ ISTORIJS

Graikų kalbos žodis "apothēkē", reiškias sandėlis, daugelyje kalbų vartojamas lietuviškosios vaistinės prasme (rus. "apteka", lenk. "apteka", vok. "Apotheke" ir t. t.). "Aptiekomis" senovės egiptiečiai vadino patalpas, kur buvo laikomi viso-

kie ūkio reikmenys, romėnai — vyno sandėliai. Iš kurių gėrimas būdavo parduodamas urmu.

Tik IV a. antroje pusėje Persijoje atsirado šiuolaikinių vaistinių prototipas. O VIII a. pabaigoje Abasidų dinastijos kalfas Almansoras atidarė Bagdade medicinos mokyklą su vaistine. Pirmosios vaistinės Europoje atsirado Neapolyje (apie 1140 m.) ir Paryžiuje (apie 1180 m.). Jos priklausė dvasininkams ir vadintos "stotimis". Įstatymą, apibrėžiantį medicinos įstaigų darbą, pirmą kartą išleido Vokietijos karalius ir Romos imperatorius Fridrichas II 1224 m. Tas įstatymas atskyrė gydytojų ir vaistininkų profesijas, suteikė pastariesiems išimtinę teisę steigti vaistines ir daryti vaistus.

Liet. Prekybos Rūmų Kalėdinis susirinkimas

Illinojaus Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkimas su kalėdine programa įvyks šį šeštadienį gruodžio 9 d. 8 val. vakaro Dariaus ir Girėno Amerikos Legiono aukštutinėje salėje, 4416 So. Western Ave. Lietuviškų dainų programą atliks Faustos Stroliaus vadovaujamas plačiai žinomas Lietuvos Vyčių choras.

Po muzikinės programos, apatinėje salėje įvyks trumpas Prekybos Rūmų posėdis, kurį seks vaisės su lietuvišku bufetu. Svečiai mielai kviečiami.

Vargonais groja, ne griežia

"Draugo" vienas žymiausių štabistų š. m. gruodžio 1 d. n. aprašydamas vienas vestuvių iškilmes, parašė, kad Vl. Baltrušaitis per tas iškilmes griežė vargonais.

Muzikas Vl. Baltrušaitis tose iškilmėse grojo vargonais. Griežti (dantimis) gali bet kas, bet tai jau kita "muzika".

Nevargonininkas

Chicago Tuberkuliozės institutas praneša, kad neseniai baigti praėjusio vasaros X nuotraukų tikrinimai parodė, jog šiemet tuberkuliozė apsigimę 24.8 nuosimčiai daugiau kaip buvo 1969 metais.

Nuo gegužės iki rugsėjo mėnesio mieste buvo padaryta 84.440 nemokamų X spindulių tyta ir priimta pagrindinė Ju-nuortaukų, iš kurių 823 parodė įtarimus, kad serga džiūva, sausio 30 - 31 d. Jaunimo Cent-1969 m. vasarą padaryta 122.533 nemokamų nuotraukų, kurių parodė 659 džiūva apsi-krėtimus.

Institutas tas sveikatos patikrinimo nuotraukas padaro dėka Kalėdinių ženklelių, kurie iš šių metų Kalėdų proga jau platinami.

Margaret White yra anglė iškėja. Ji šiuo metu žavi žiūrovus Las Vegas kabaretuose. Jei gatvėje vyrai jos nepastebi dėl jos iškilių figūros, tai jų dėmesį patraukia cigaras, kurį Margaret nuolat rūko.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

PRESS BRAKE OPERATOR SPOT WELDER

PATYRE OPERATORIAI reikalingi 1-mai ir 2-trai pamainai. Aukšti atlyginimai ir geri priedai. Progos pakilti atlyginime ir darbe su augančia bendrove.

Kreiptis arba skambinti V. ZILINSKAS
READY METAL MFG. Co.
4320 So. KNOX AVE.
RE 5-5151

SECURITY GUARDS

Large Financial Company in the City is looking for several mature persons with good working records. From 3.00 to 3.40 dol. an hour to start. Paid uniforms. Superior benefits. No experience necessary.

Call Mr. Z E E.
PROFILE
140 No. STATE
641-0540

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

BAKERY STORE CLERK

Good hourly wages to start. 2 week vacation and many company benefits.
4501 W. OAKTON ST.
SKOKIE

GENERAL OFFICE GIRL
Good typing, file clerk, answering phones and record work. 9-5 P. M. 5 days week. Good transportation. Vicinity Peterson and Lincoln Ave. Call 561-0156 between 9-4 P. M. for appointment.

REIKALINGA MOTERIS pabūti su vyresnio amžiaus ligone moterim, gyv. netoli Lemonto. Skambinti po 5 val. vak. tel. GA 4-4584

TRUMPAI

Tik ką iš spaudos išėjo nauja knyga vaikams, patraukiant ir suaugusių savo meišku apipavidalinimu. Tai dail. Pauliaus Augiaus spalvotomis iliustracijomis išpuošta Pupos Pasaka. Knygą išleido Augiaus šeima, minėdama mirties dešimtmetį. Dail. mirė 1960 gruodžio 7 d. Pupos Pasaka visais atžvilgiais gerai išleista knyga.

Sol. A. Sprindys, Kauno Valstybinės Operos 50 Metų Jubilėjaus Rengimo Komiteto Pirmininkas, praėjusį trečiadienį darbingai ir entuziastiškai pravedė Operos Komiteto su kvietimais svečiais posėdį Jaunimo Centre. Posėdyje nustatė 1. Buv. Kauno Valstybinės Operos programa — 1971 m. de įtarimus, kad serga džiūva, sausio 30 - 31 d. Jaunimo Cent-1969 m. vasarą padaryta 122.533 nemokamų nuotraukų, kurių parodė 659 džiūva apsi-krėtimus.

Institutas tas sveikatos patikrinimo nuotraukas padaro dėka Kalėdinių ženklelių, kurie iš šių metų Kalėdų proga jau platinami.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMU REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dvie-ju aukštų namas, moderniški ir nauji įrengimai — juddi vieta — labai geras buiznis, lengva aptarnauti.

3 BUTAI ir BIZNŲ patalpa. Rink-
tinė vieta Marquette Parke. \$43,000.
11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p.
sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

SIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX,
INSURANCE

2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

OWNER
5 room brick bungalow, octagon front
plus 2 rms. & bath in bsmt. W. W.
carpeting, tiled bath, enclosed porch,
220 wiring & 2 car garage. Also will
sell 2 end tables, 2 occasional chairs
& elec. range.
767-3282

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST. CHICAGO
Telef. 434-4660

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių pre-
kių. Automobilai, šaldytuvai,
maistas, pinigai.

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswage-
nus, Volvus, Mercedes, Porschus ir
kitas užs. ir vietinės gamybos maši-
nas. Elektroninis tikrinimas, patyrę
mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

REMOKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius sutaisome arba
naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-
me. Nudėdame namus B lauko ir at-
liekame "tuckpointing" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASIRINKIMĄ BIZNŲJE

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl.
Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00,
o kietauose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
5 1/2% Investment
bonus plan
\$1,000 minimum

6% \$5,000 minimum
2 year certificate
5 3/4% \$1,000 minimum
1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo
įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsite adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608